

NSD

Stor vs mindre

06:00 | 15-10-16 [Kommentera](#)

Nedläggning av små skolor är ett återkommande tema i pressen. Sedan 1990-talet är kommuner genom statlig ekonomisk tilldelning ansvarig för grundskoleutbildning.

Ekonomi är en faktor i kommuners kalkyler angående skolor och drift.

Riksorganisationen Hela Sverige ska leva har tidigare frontat nedläggning av skolor.

Under perioden 2011–2014 drevs ett projekt med 13 små rurala skolor i syfte att stödja bevarandet av små skolor samt stärka den lokala/rurala skolans roll i samhällsbygget.

I byskolprojektet konstateras att centrum styr utvecklingen i periferin. Det påpekas att centrum inte borde vara normen, små skolor är viktig samhällsservice, särskilt på landsbygden.

Angående "kvalitet" uppnår små skolor resultat på samma nivå som skolor generellt. När forskare sätter ekonomiska besparingar (nedläggning) upp mot kvalitet (elevers prestationer) på lång sikt finns inte några besparingar att göra.

Små skolor har kvaliteter och fördelar som tidigare inte uppmärksammats.

Exempel: Elever från små skolor tenderar att klara sig bättre i fortsatta studier och i universiteten.

Pedagogisk flexibilitet i den lilla skolan är oftast viktigt där åldersblandade grupper gynnar elevernas sociala kompetenser.

Föräldrar och närsamhälle engagerar sig oftast mera i den lilla skolan och skolans fysiska miljö tenderar att stödja det pedagogiska arbetet bättre (Karlberg-Granlund, 2009).

Människor som väljer att bo utanför tätorter/centralorter bidrar till samhället genom upptjänande av inkomst, genom skatt, samt genom det sociala kapital som bygder producerar i samarbete.

Stängning av små skolor leder i första hand inte till minskad bosättning, men orterna tunnas ut över tid.

Familjer med barn önskar inte flytta till en plats, som inte tillhandahåller en skola (Solstad, 2006, Kvalsund, 2009).

I diskussioner om små skolors bidrag uppkommer frågan: Har vi inte råd att ta ansvar för små rurala skolor i samhällsbygget mot bakgrund av att hela Sverige ska leva?

Agneta Knutas Førsteamanuensis NTNU